

POWIATOWY URZĄD PRACY

**ul. Piłsudskiego 33 33-200 Dąbrowa Tarnowska tel. Tel. (0-14) 642-31-78
Fax. (0-14) 642 24-78 e-mail: krda@praca.gov.pl**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE DĄBROWSKIM
W 2011 ROKU**

Dąbrowa Tarnowska, marzec 2012 r.

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	3
1.1. CEL OPRACOWANIA	4
1.2. PODSTAWA OPRACOWANIA.....	5
1.3. METODOLOGIA OPRACOWANIA	6
2. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W POWIECIE DĄBROWSKIM W 2011 ROKU	7
3. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W POWIECIE DĄBROWSKIM W 2011 ROKU	12
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	15
5. WNIOSKI	21

Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej postępując zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, realizuje zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy dlatego opracował analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie dąbrowskim w roku 2011.

Monitoring zawodów deficytowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowania ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. Został on opracowany z założeniami metodologicznymi Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Punktem wyjścia do opracowań są sprawozdania miesięczne, półroczne i roczne:

- Sprawozdanie MPiPS 01 o rynku pracy,
- Załącznik Nr 2 do sprawozdania MPiPS – 01 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy,
- Załącznik Nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności.

Niniejszy ranking ma za zadanie pogłębić wiedzę o lokalnym rynku pracy, gdyż stanowi ważny element dla realizacji działań w zakresie edukacji, aktywnej polityki rynku pracy oraz programów na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia. Działania te mają na celu koordynację kierunków kształcenia i szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy z aktualnymi potrzebami rynku pracy.

1.1. Cel opracowania

Głównym celem badania zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest stworzenie rankingów, które stanowią narzędzie dla monitoringu, czyli procesu systematycznego śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy. Informacje o bezrobociu i ofertach pracy posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy, poprzez dostarczanie szczegółowej informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku pracy,
- właściwego planowania i prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorzady, instytucje oraz organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- prowadzenia racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku gospodarowania środkami Funduszu Pracy.

Wyniki monitoringu mają służyć jako wsparcie:

- urzędów pracy przy bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych (w jakich zawodach szkolić) oraz w poradnictwie zawodowym,
- szkolnictwa w dostosowywaniu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- przy podejmowaniu decyzji o zatrudnianiu cudzoziemców,
- przy opiniowaniu nowych kierunków kształcenia.

Niniejszy monitoring posiada pewne ograniczenia, gdyż:

1. Nie oddaje w pełni informacji o lokalnym rynku pracy - dotyczy jedynie bezrobocia rejestrowanego.

2. Dotyczy jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej, nie uwzględniając innych ofert, w tym ofert prasowych, pojawiających się w Internecie czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Pomimo wymienionych powyżej ograniczeń, analizy zawarte w niniejszym monitoringu wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy i będą mogły być wykorzystane przez wszystkie podmioty i partnerów działających na dąbrowskim rynku pracy.

1.2. Podstawa opracowania

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust. 1 pkt 9) opracowanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są dane liczbowe o bezrobociu i zgłoszonych ofertach pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Struktura klasyfikacji opiera się o system pojęć, gdzie najważniejsze to zawód i specjalność. Zawód definiowany jest jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagający odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności. Rozróżnienie to opiera się na tym,

że specjalność wymaga pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

1.3. Metodologia opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzono zgodnie z zaleceniami metodycznymi opracowanymi przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Raport ten oparty jest na danych statystycznych zawartych w sprawozdaniu MPiPS – 01 (załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i oferty pracy” i załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”).

Używane w tekście nazwy symbole zawodów zgodne są z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537). Użyte w tekście opracowania określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynika z nazewnictwa stosowanego w „klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa klasyfikacji zawodowych wymaganych do realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. 2007 Nr 251 poz. 1885 z późn. zm.)

2. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W POWIECIE DĄBROWSKIM W 2011 ROKU.

Według stanu na dzień 31.12.2011 roku w powiecie dąbrowskim, zarejestrowanych było 4859 osób bezrobotnych, tj. o 184 osoby więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zdecydowaną większość osób bezrobotnych stanowią osoby zarejestrowane bez prawa do zasiłku, bo aż 4272 czyli 87,9 % ogółu bezrobotnych. Natomiast osób z prawem do zasiłku zarejestrowało się 687 tj. 14,1 % ogółu bezrobotnych. W ewidencji bezrobotnych pozostawało 188 (3,9%) osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Tabela nr 1

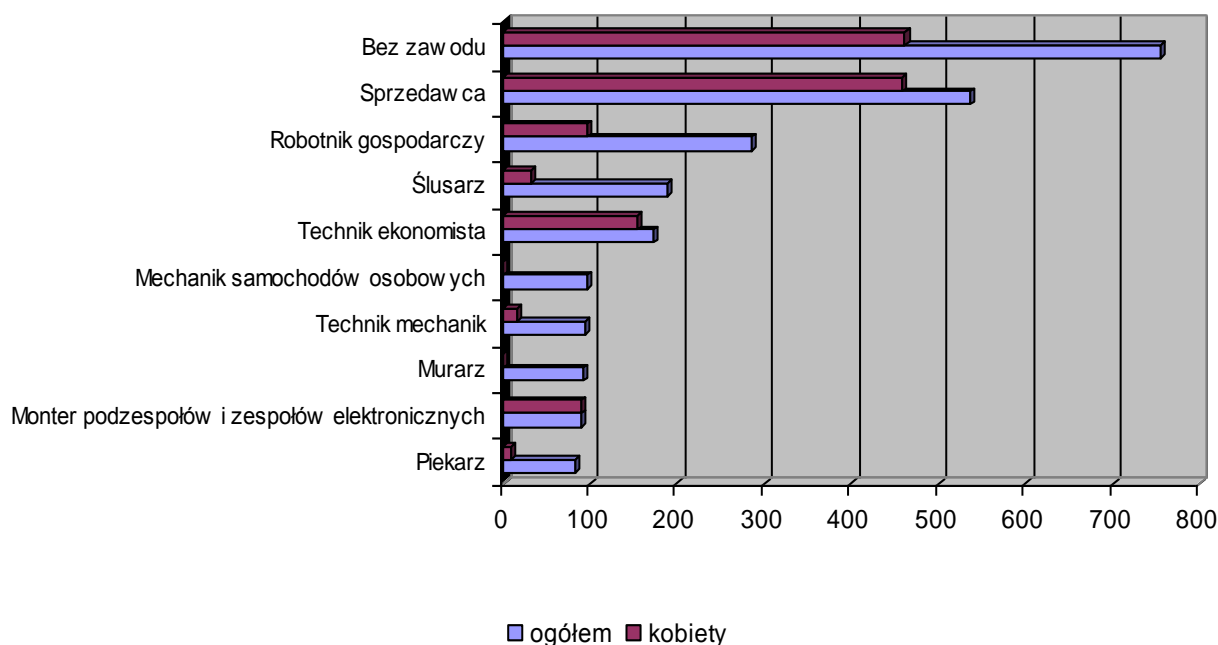
Lp.	Grupy zawodowe	Liczba bezrobotnych wg stanu w końcu 2009r.	
		w liczbach bezwzględnych	w procentach
	Ogółem	4859	100%
1.	Bez zawodu	754	15,5%
2.	Posiadający zawód	4105	84,5%

Spośród osób zarejestrowanych z terenu powiatu dąbrowskiego – 4105 osób (84,5% ogółu) posiadało zawód – specjalność. Pozostałe – 754 osoby, stanowiące 15,5 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych to osoby bez zawodu. Osoby z tej grupy mają utrudnione wejście na rynek pracy. Grupa bez zawodu obejmuje ludzi z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące nie poparte żadnymi kwalifikacjami zawodowymi lub doświadczeniem zawodowym.

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej przeprowadził analizę wśród zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów w powiecie dąbrowskim w 2011 roku. Na czele rankingu według 6 cyfrowego symbolu zawodu według „Klasyfikacji zawodów i specjalności” znalazła się grupa osób posiadająca niskie kwalifikacje zawodowe („bez zawodu” – pierwsze miejsce w rankingu według zawodów”).

Analiza danych będących w posiadaniu Urzędu wskazuje, że na terenie powiatu dąbrowskiego w bardzo trudnej sytuacji znajdują się osoby nie posiadające zawodu. Na dzień 31.12.2011 roku w tej kategorii bezrobotnych zarejestrowanych było 754 osoby, w tym 461 kobiet. W porównaniu do 2010 roku liczba ta zwiększyła się o 72 osoby.

Struktura bezrobotnych wg zawodów

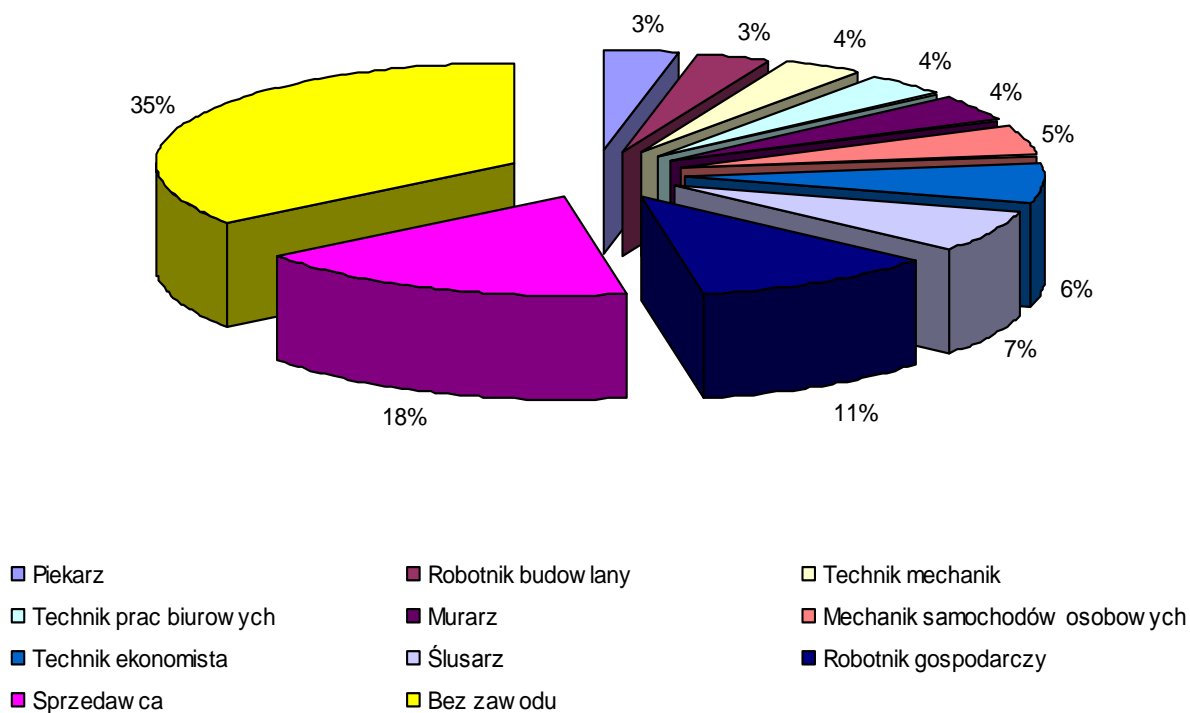
Podobnie jak w roku ubiegłym kolejną pod względem wielkości, grupę stanowiły osoby w zawodzie sprzedawca. W porównaniu do 2010 roku liczba ta zwiększyła się o 27 osób i na dzień 31.12.2011 wynosiła 536 osób bezrobotnych. Pozostałe zawody w których odnotowano największą liczbę bezrobotnych to:

- robotnik gospodarczy – (284 osoby, w tym 97 kobiet)
- ślusarz – (189 osób, w tym 33 kobiety)
- technik ekonomista – (173 osoby, w tym 153 kobiety)
- mechanik samochodów osobowych – (96 osób, w tym 0 kobiet)
- technik mechanik – (94 osoby, w tym 16 kobiet)
- murarz – (91 osób, w tym 0 kobiet)
- monter podzespołów i zespołów elektronicznych – (90 osób, w tym 89 kobiet)
- piekarz –(83 osoby, w tym 9 kobiet)

W 2011 roku zarejestrowano ogółem 4671 osób bezrobotnych. Analiza napływu bezrobotnych według posiadanych zawodów wskazuje, że najwięcej osób podobnie jak w roku ubiegłym odnotowano w kategorii „bez zawodu” (825 osób, w tym 457 kobiet).

Kolejną pod względem wielkości grupę zawodów stanowiły osoby w zawodzie sprzedawca – 412 osób w tym 330 kobiet). Napływ osób bezrobotnych zanotowano także w zawodach – robotnik gospodarczy (261 osób w tym 89 kobiet), ślusarz (154 osoby w tym 11 kobiet), technik ekonomista (151 osób w tym 130 kobiet), mechanik samochodów osobowych (112 osób, w tym 0 kobiet), murarz (95 osób, w tym 0 kobiet), technik prac biurowych (91 osób, w tym 82 kobiety), technik mechanik (88 osób, w tym 12 kobiet), robotnik budowlany (77 osób, w tym 0 kobiet), piekarz (77 osób, w tym 4 kobiety).

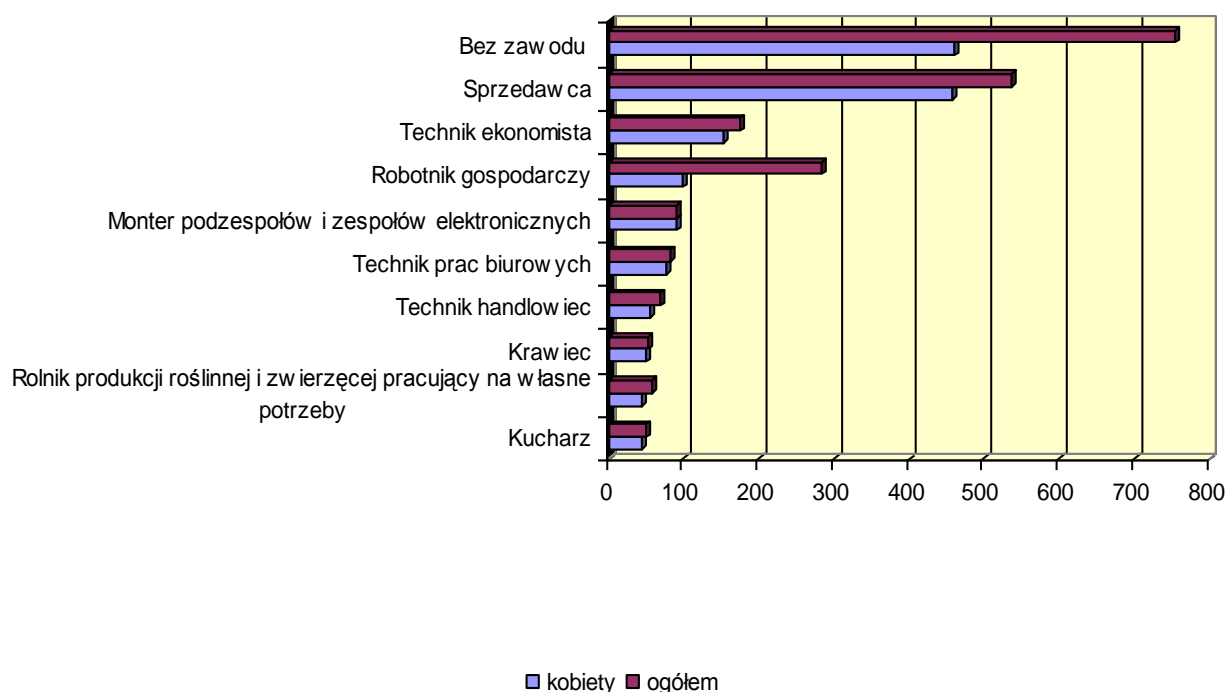
Napływ bezrobotnych w 2011 r. wg zawodów

Bezrobocie kobiet to jeden z kluczowych problemów lokalnego rynku pracy. Przyczyny bezrobocia to m.in. brak odpowiednich kwalifikacji, przerwa w zatrudnieniu spowodowana wychowaniem dzieci, co niesie za sobą wydłużającą się bezczynność zawodową i w znacznym stopniu zmniejsza szanse kobiet na ponowną aktywizację zawodową. W ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych nadal większość stanowią kobiety. Na dzień 31.12.2011 r. udział bezrobotnych kobiet ukształtował się w granicach 52,4 % - **2544 kobiety**.

Z ogólnej liczby bezrobotnych kobiet – 461 nie posiadało żadnego zawodu.

Najliczniej reprezentowane zawody wśród bezrobotnych kobiet

Najliczniej reprezentowane zawody wśród bezrobotnych kobiet to:

- sprzedawca – 457 kobiet (18%),
- technik ekonomista – 153 kobiety (6%),
- robotnik gospodarczy - 97 kobiet (3,8%),
- monter podzespołów i zespołów elektronicznych – 89 kobiet (3,5%),
- technik prac biurowych – 75 kobiet (2,9%),
- technik handlowiec – 54 kobiety (2,1%),
- krawiec – 49 kobiet (1,9%),
- rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby – 44 kobiety (1,7%),

- kucharz – 43 kobiety (1,7%),
- cukiernik – 52 kobiety (2,2%),
- fryzjer – 40 kobiet (1,6%),
- technik agrobiznesu – 35 kobiet (1,4%),
- ślusarz – 33 kobiety (1,3%)

3. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W POWIECIE DĄBROWSKIM W 2011 ROKU.

Dostęp do dużego rynku wykwalifikowanych pracowników jest jednym z podstawowych oczekiwań pracodawców lokalnego rynku pracy. Oczekiwania i potrzeby pracodawców powiatu dąbrowskiego w zakresie pożądanых kwalifikacji zależą głównie od charakteru prowadzonej przez nich działalności. Pracodawcy podejmując decyzję o zatrudnieniu pracownika oczekują od niego konkretnych umiejętności związanych z wykonywanym zawodem, a także doświadczenia zawodowego. Właściciele firm wyrażają zainteresowanie zatrudnieniem osób posiadających podstawowe umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu i bardzo cenią sobie u tych osób gotowość do poszerzania wiedzy w trakcie zatrudnienia. Nie bez znaczenia dla pracodawców lokalnego rynku pracy są też cechy osobowościowe. Szczególne znaczenie odgrywa odpowiedzialność, poziom zaangażowania w wykonywanie powierzonych zadań, komunikatywność, umiejętność pracy bez nadzoru przełożonego oraz wysoka kultura osobista kandydatów. Kwalifikacje osób bezrobotnych w dużej mierze są nieadekwatne do potrzeb lokalnego rynku pracy, a cykl doskonalenia zawodowego jest procesem długotrwałym. Poważny problem stanowią również wysokie koszty zatrudnienia pracowników. Pracodawcy oferują niski poziom płac, najczęściej jest to kwota najniższego

wynagrodzenia, co bardzo utrudnia dobór pracowników, którzy po odliczeniu kosztów dojazdu traktują taką propozycję pracy jako nieatrakcyjną.

Wielu pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach zatrudnienia, dlatego rejestry urzędów pracy nie mają charakteru wyczerpującego, nie odzwierciedlają wszystkich ofert na rynku pracy. Wiele ofert nie trafia do statystyk Powiatowego Urzędu Pracy, szczególnie te, które formułują bardzo wysokie oczekiwania w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia. Te propozycje bardzo często nie są adresowane do osób bezrobotnych figurujących w Powiatowym Urzędzie Pracy.

W 2011 r. pracodawcy z terenu powiatu dąbrowskiego zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej 1198 ofert pracy tj. o 841 ofert mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W zgłoszonych w 2011 roku, ofertach pracy przodującymi grupami zawodów, w których odnotowano największą liczbę ofert były:

- robotnik gospodarczy (380 ofert pracy w 2011 roku),
- pracownik kancelaryjny (131 ofert pracy w 2011 roku),
- sprzedawca (91 ofert pracy w 2011 roku),
- robotnik budowlany (45 ofert pracy w 2011 roku),
- kierowca ciągnika siodłowego (40 ofert pracy w 2011 roku),
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (32 oferty pracy w 2011 roku),
- brukarz (25 oferty pracy w 2011 roku),
- kierowca samochodu ciężarowego (20 ofert pracy w 2011 roku),
- fryzjer (15 ofert pracy w 2011 roku),
- magazynier (12 ofert pracy w 2011 roku),
- technik prac biurowych (12 ofert pracy w 2011 roku),
- rolnik (10 ofert pracy w 2011 roku),
- sprzątaczką biurową (10 ofert pracy w 2011 roku),
- pomoc kuchenna (9 ofert pracy w 2011 roku),

Na uwagę zasługuje fakt, że są to w większości oferty pracy subsydiowanej. Pracodawcy są najczęściej zainteresowani przyjęciem osób młodych do odbycia stażu. Jeżeli zaś przedstawiają oferty pracy to z reguły są one adresowane do osób posiadających odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Dane dotyczące liczby osób bezrobotnych i ofert pracy w podziale na zawody i specjalności przedstawia poniższa tabela. Zestawienie to obejmuje 40 zawodów, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają wolne miejsca zatrudnienia.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy	Liczba osób bezrobotnych	Ilość osób na 1 ofertę
1.	515303	Robotnik gospodarczy	380	284	0,75
2.	411003	Pracownik kancelaryjny	131	0	0,00
3.	522301	Sprzedawca	91	536	5,89
4.	931301	Robotnik budowlany	45	77	1,71
5.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	40	0	0,00
6.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	32	31	0,97
7.	711601	Brukarz	25	13	0,52
8.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	20	20	1,00
9.	514101	Fryzjer	15	42	2,80
10.	432103	Magazynier	12	31	2,58
11.	411004	Technik prac biurowych	12	82	6,83
12.	613003	Rolnik	10	8	0,80
13.	911207	Sprzątaczką biurową	10	31	3,10
14.	941201	Pomoc kuchenna	9	9	1,00
15.	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	8	1	0,13
16.	811104	Operator koparki	8	0	0,00
17.	722204	Ślusarz	7	189	27,0
18.	832202	Kierowca samochodu dostawczego	7	1	0,14
19.	523002	Kasjer handlowy	7	1	0,14
20.	522305	Technik handlowiec	7	68	9,71
21.	512001	Kucharz	7	50	7,14
22.	331301	Księgowy	7	9	1,29
23.	262101	Archiwista	7	0	0,00
24.	228301	Fizjoterapeuta	6	14	2,33

25.	711202	Murarz	6	91	15,17
26.	832203	Kierowca samochodu osobowego	6	11	1,83
27.	422603	Rejestratorka medyczna	5	3	0,60
28.	332203	Przedstawiciel handlowy	5	3	0,60
29.	332101	Agent ubezpieczeniowy	5	0	0,00
30.	222101	Pielęgniarka	5	12	2,40
31.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5	2	0,40
32.	721302	Błacharz budowlany	5	2	0,40
33.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	5	3	0,60
34.	751204	Piekarz	5	83	16,6
35.	811105	Operator koparko-ładowarki	5	1	0,20
36.	962902	Dozorca	5	8	1,60
37.	752205	Stolarz	4	64	16,0
38.	524502	Sprzedawca w stacji paliw	4	2	0,50
39.	332302	Zaopatrzeniowiec	4	2	0,50
40.	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	4	0	0,00

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę niniejszą przeprowadzono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu, stanowiący syntetyczną miarę zapotrzebowania na dany zawód. Powstaje on poprzez podzielenie średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w danym zawodzie, przez średnią miesięczną liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy oraz zawodów niedostosowanych do potrzeb pracodawców (co wynika z niedostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy).

Zawód nadwyżkowy – to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. $W < 0,9$ to zawody nadwyżkowe.

Zawód zrównoważony – to zawód, w którym liczba ofert pracy pokrywa się z liczbą bezrobotnych, tzn. wykazują one równowagę na rynku pracy. Wykazują one równowagę na rynku pracy. $0,9 < W < 1,1$.

Zawód deficytowy – to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. $W > 1,1$.

Grupa zawodów deficytowych

Wśród zawodów, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób zarejestrowanych, znalazło się 22 zawody.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych uwzględniono te dla których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosiła więcej niż 1,1. Największy wskaźnik deficytu wystąpił w zawodach:

- Kierowca ciągnika siodłowego
- Kierowca samochodu dostawczego
- Pracownik ochrony fizycznej bez licencji
- Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych
- Kasjer handlowy

Lista zawodów deficytowych			Wskaźnik intensywności deficytu
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	
1.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	20
2.	832202	Kierowca samochodu dostawczego	7
3.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5
4.	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	4

5.	523002	Kasjer handlowy	3,5
6.	311104	Technik geodeta	3
7.	422602	Recepcjonista	3
8.	541906	Ratownik wodny zawodowy	3
9.	811105	Operator koparko - ładowarki	2,5
10.	721302	Blacharz budowlany	2,5
11.	524502	Sprzedawca w stacji paliw	2
12.	331203	Referent (asystent) bankowości	2
13.	731101	Grawer	2
14.	741201	Elektromechanik*	2
15.	432302	Dyspozytor transportu samochodowego	2
16.	613003	Rolnik	1,6667
17.	422603	Rejestratorka medyczna	1,6667
18.	711601	Brukarz	1,6667
19.	122102	Kierownik działu sprzedaży	1,5
20.	515303	Robotnik gospodarczy	1,4559
21.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	1,25
22.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1,1429

Grupa zawodów zrównoważonych

Poprzez zawody zrównoważone należy rozumieć zawody, w których występuje względna równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą ofert pracy dotyczących tego zawodu.

Zawody zrównoważone, dla których wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki kształtuje się pomiędzy wartością 0,9 a 1,1 jest 19. Przedstawia je poniższe zestawienie.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie dąbrowskim w 2011 r.

Lista zawodów zrównoważonych			Wskaźnik intensywności
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	
1.	311203	Technik architekt	1
2.	412001	Sekretarka	1
3.	912102	Pracznica	1
4.	341204	Opiekunka środowiskowa	1
5.	532201	Opiekunka domowa	1
6.	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	1
7.	814206	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	1
8.	234201	Nauczyciel przedszkola	1
9.	742203	Monter sieci telekomunikacyjnych	1
10.	713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	1
11.	331301	Księgowy	1
12.	833101	Kierowca autobusu	1
13.	216601	Grafik komputerowy DTP	1
14.	962902	Dozorca	1
15.	721301	Blacharz	1
16.	343301	Bibliotekarz	1
17.	513202	Barman	1
18.	711404	Zbrojarz	1
19.	332302	Zaopatrzeniowiec	1

Zawody nadwyżkowe

Analizie poddano 30 zawodów nadwyżkowych, o najwyższym stopniu nadwyżki. W analizie nie brano pod uwagę tych zawodów nadwyżkowych, których wskaźnik intensywności nadwyżki był równy „0”.

Wśród tych 30 zawodów najwyższy wskaźnik nadwyżki zanotowano w zawodach:

- Technik mechanik,
- Technik budownictwa,
- Mechanik samochodów osobowych,
- Kucharz małej gastronomii,
- Blacharz samochodowy

Zawody nadwyżkowe w powiecie dąbrowskim w 2011 roku o najwyższym stopniu nadwyżki przedstawia poniższa tabela.

Lista zawodów nadwyżkowych			Wskaźnik intensywności nadwyżki
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	
1.	311504	Technik mechanik	0,0114
2.	311504	Technik budownictwa	0,0137
3.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,0179
4.	512002	Kucharz małej gastronomii	0,0278
5.	721306	Blacharz samochodowy	0,0357
6.	722204	Ślusarz	0,0455

7.	753105	Krawiec	0,0526
8.	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,0556
9.	752205	Stolarz	0,0563
10.	711202	Murarz	0,0632
11.	751204	Piekarz	0,0649
12.	722314	Tokarz w metalu	0,0652
13.	712204	Posadzkarz	0,0667
14.	351203	Technik informatyk	0,069
15.	818204	Palacz kotłów centralnego ogrzewania gazowych	0,0769
16.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,0833
17.	713101	Malarz - tapeciaryz	0,1111
18.	931205	Robotnik drogowy	0,1111
19.	522305	Technik handlowiec	0,1129
20.	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,125
21.	325905	Opiekunka dziecięca	0,125
22.	411004	Technik prac biurowych	0,1319
23.	513101	Kelner	0,1333
24.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,1429
25.	343204	Plastyk	0,1429
26.	325601	Ratownik medyczny	0,1667
27.	311303	Technik elektryk	0,1667
28.	512001	Kucharz	0,1707
29.	713102	Malarz budowlany	0,1765
30.	751105	Rzeźnik - wędliniarz	0,1818

WNIOSKI

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów oraz ofert pracy nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

1. W porównaniu do 2010 roku liczba osób bezrobotnych w powiecie dąbrowskim zwiększyła się o 184 osoby tj. o 3,9%.
2. Wśród osób zarejestrowanych dominują kobiety (2544), stanowiąc 52,4 % ogółu bezrobotnych. Kobiety stanowią również większościowy udział wśród zawodów, które są najliczniej reprezentowane przez osoby bezrobotne.
3. Grupa „**Bez zawodu**” wynosiła 754 osoby (w tym 461 kobiet). Obserwujemy wzrost udziału osób nie posiadających żadnego zawodu – w 2010 roku w tej kategorii zarejestrowanych było 682 osoby (w tym 422 kobiety).
4. Ponad połowa (61,9 %) osób figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej to **osoby długotrwale bezrobotne**. Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2011 r. zarejestrowanych było 3008 osób długotrwale bezrobotnych.
5. Najliczniejszą grupą zawodową wśród bezrobotnych to sprzedawcy stanowiący 11,0 % ogółu bezrobotnych. W dalszej kolejności najliczniejszymi zawodami są: robotnik gospodarczy, ślusarz, technik ekonomista, mechanik samochodów osobowych, technik mechanik, murarz, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, piekarz.
6. W 2011 roku do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej wpłynęło 1198 ofert pracy i było to o 841 ofert pracy mniej niż w roku 2010. Oferty zgłoszono na stanowiska pracy m.in.: robotnik gospodarczy (380), pracownik kancelaryjny (131), sprzedawca (91), robotnik budowlany (45), kierowca ciągnika siodłowego (40), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (32), brukarz (25), kierowca samochodu ciężarowego), fryzjer (15), magazynier (12).

7. W grupie **zawodów deficytowych** znalazło się 22 zawody. Najwyższy wskaźnik nadwyżki charakteryzował takie zawody jak: kierowca ciągnika siodłowego, kierowca samochodu dostawczego, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych, kasjer handlowy, technik geodeta, recepcjonista, ratownik wodny zawodowy, blacharz budowlany, operator koparko-ładowarki.
8. Wśród zawodów (wg sześciocyfrowego symbolu zawodu), występowało 19 zawodów, które można określić mianem **zrównoważonych**. Wśród nich znajdują się: grafik komputerowy DTP, nauczyciel przedszkola, księgowy, opiekun w domu pomocy społecznej, opiekunka środowiskowa, bibliotekarz, sekretarka, barman, zbrojarz, blacharz, kierowca autobusu.
9. Analiza danych wskazuje, że w 2011 roku nie wpłynęła żadna oferta pracy na stanowiska tj: pedagog, technik inżynierii środowiska i melioracji, technik rolnik, technik ogrodnik, technik fizjoterapii, technik agrobiznesu, technik ekonomista, opiekun osoby starszej, pracownik socjalny, cieśla, stolarz budowlany, ubojowy, cukiernik, hydraulik.
10. Wśród zawodów nadwyżkowych (charakteryzujących się mniejszym zapotrzebowaniem na pracowników posiadających określone kwalifikacje) znalazło się 65 zawodów tj: technik mechanik, technik budownictwa, mechanik samochodów osobowych, kucharz małej gastronomii, blacharz samochodowy, ślusarz, krawiec, specjalista do spraw marketingu i handlu, stolarz, murarz, piekarz, tokarz w metalu, posadzkarz, technik informatyk, mechanik pojazdów samochodowych,

Wyciągnięcie odpowiednich wniosków z niniejszego opracowania, a także z obserwacji procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, może być wykorzystane przez szkoły ponadgimnazjalne do dostosowania kierunków kształcenia młodzieży, a co za tym idzie spowodować zmniejszenie poziomu bezrobocia wśród młodzieży.